

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการวิจัยเพื่อประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดใน 4 ด้าน ตามแนวรูปแบบการประเมินโครงการแบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) คือ ด้านสถานะแวดล้อม (Context -C) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input - I) ด้านกระบวนการ (Process - P) และด้านผลผลิต (Product -P) และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยโดยกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากวิธีการสุ่มตัวอย่างตามอัตราส่วนของผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตั้งแต่รุ่นที่ 3 ถึงรุ่นที่ 11 โดยใช้วิธีสุตรของ Taro Yamane ในการกำหนดขนาดตัวอย่างรวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 260 คน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.2 ผลวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดของ

กองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย

- การประเมินสถานะแวดล้อมหรือการประเมินบริบท
- การประเมินปัจจัยนำเข้า
- การประเมินกระบวนการ
- การประเมินผลผลิต

5.1.3 ผลวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 97.31 อายุระหว่าง 40-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.77 อายุราชการระหว่าง 15-19ปี คิดเป็นร้อยละ 33.08 มีชั้นยศเป็นดาบตำรวจ (ด.ต.) คิดเป็นร้อยละ 30.38 เป็นข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 6 คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.38 สำเร็จการอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด รุ่น 10 คิดเป็นร้อยละ 22.31 มีตำแหน่งราชการเป็นนักทำลายวัตถุระเบิด คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุระเบิด คิดเป็นร้อยละ 80.77 มีประสบการณ์การรักษาความปลอดภัยสถานที่และอารักขาบุคคลสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 73.46 มีประสบการณ์การลาดตระเวน ค้นหาวัตถุระเบิด คิดเป็นร้อยละ 78.85 มีประสบการณ์การเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด คิดเป็นร้อยละ 72.31 มีประสบการณ์การตรวจพิสูจน์วัตถุระเบิด คิดเป็นร้อยละ 86.54 มีประสบการณ์การสืบสวนและตรวจสถานที่หลังเหตุระเบิดคิดเป็นร้อยละ 85.77 มีประสบการณ์งานคลังและการเก็บรักษาวัตถุระเบิด คิดเป็นร้อยละ 88.85

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ การประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท

จากผลการศึกษา การประเมินสถานะแวดล้อมหรือการประเมินบริบท พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญของการประเมินสถานะแวดล้อม หรือการประเมินบริบทด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.59) โดยผลการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม สัมพันธ์กับสภาพสังคมหรือสถานการณ์ในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.72$, S.D.= 0.49) ส่วนผลการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม ใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 0.62)

การประเมินปัจจัยนำเข้า

จากผลการศึกษา การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถสรุปผลโดยเรียงตามอันดับความสำคัญ ได้ดังนี้ ปัจจัยนำเข้า ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงที่สุด คือ เนื้อหาของแต่ละรายวิชาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.49$, S.D.= 0.56) ส่วนผลการประเมินข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุด คือ เนื้อหาของแต่ละรายวิชาในภาคทฤษฎีและระยะเวลาที่ใช้ในภาคปฏิบัติ จำนวน 112 ชั่วโมง มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.67)

ปัจจัยนำเข้า ด้านความพร้อมของบุคลากร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.56) ส่วนผลการประเมินข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุด คือ อาจารย์มีจำนวนเพียงพอกับรายวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.53)

ปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ มีตำรา เอกสารวิชาการ แหล่งข้อมูลประกอบการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.68) ส่วนผลการประเมินข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุดคือ อาคารที่พักของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาคทฤษฎี มีจำนวนเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.74)

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ระดับการประเมินหลักสูตรการทำลายวัชธุระเบิด ปัจจัยนำเข้ารวมทั้ง 3 ด้าน โดยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.22$ S.D.= 0.63) โดยสรุปผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า ผลการประเมินที่มีระดับสูงสุดคือ ด้านความพร้อมของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.58) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.61) ส่วนผลการประเมินที่มีระดับต่ำสุดคือ ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 0.69)

การประเมินกระบวนการ

จากผลการศึกษา การประเมินกระบวนการ พบว่าการประเมินกระบวนการฝึกอบรมในแต่ละด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถสรุปผลโดยเรียงตามอันดับความสำคัญ ได้ ดังนี้

กระบวนการ ด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าต้องมีสุขภาพ แข็งแรง ประสาทสัมผัสดี พร้อมรับการฝึก ผ่านหลักเกณฑ์การทดสอบร่างกาย นั้นมีความเหมาะสม และการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าต้องมีความประพฤติและระเบียบวินัยที่ดีนั้นมีความเหมาะสม โดยมีสัดส่วนของการประเมินเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.58) ส่วนผลการประเมินที่มีที่มิ

ความสำคัญในระดับต่ำสุด คือ ด้านจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเหมาะสม และการให้สตรีมีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรม แต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.81$)

กระบวนการด้านการบริหารหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารหลักสูตรฝึกอบรม ผลการประเมินที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ การให้ความเสมอภาคในการปกครองบังคับบัญชาแก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.58$) ส่วนผลการประเมินที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุด คือ ด้านมีการวางแผนการดำเนินงานฝึกอบรมที่ชัดเจนนั้นมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.56$)

กระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม ผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ระดับสูงสุดคือ อาจารย์มีทักษะในการใช้สื่อประกอบการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.73$) ส่วนผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ กำหนดการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.58$)

กระบวนการด้านการวัดและการประเมินผลการฝึกอบรม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการวัดและการประเมินผล การฝึกอบรม ผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุดคือ การจัดให้มีการทดสอบประเมินผลผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดละแวกละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.55$) ส่วนการประเมินผลที่มีความสำคัญอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลมีความครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ บุคลิกภาพ นั้นมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.57$)

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ระดับการประเมินกระบวนการ ฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัตรละเมิดรวมทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.61$) โดยสรุปผลการประเมินกระบวนการในแต่ละด้าน พบว่า ระดับการประเมินที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านการวัดและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.58$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.59$) ส่วนด้านที่มีระดับต่ำสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.69$) และด้านการบริหารหลักสูตรฝึกอบรม คือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.58$)

การประเมินผลผลิต

จากการศึกษาการประเมินผลผลิต พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้สำเร็จการศึกษอบรม มีความสามารถในการเก็บกู้ ทำลายวัตถุระเบิดและวิธีการทำให้ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.56) และผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษอบรม มีความสามารถในการปฏิบัติการค้นหา พิสูจน์ทราบ วัตถุระเบิด นั้นมีความเหมาะสม แต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.54)

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ ระดับการประเมินผลการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด รวม 4 ด้าน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.60) โดยสรุปผลการประเมินในแต่ละด้าน พบว่า ระดับการประเมินที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านบริบท โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.59) ระดับรองลงมาคือ ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.55) ต่อมาคือ ด้านกระบวนการ พบว่า ผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.61) และระดับการประเมินที่มีระดับต่ำสุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.63) ตามลำดับ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ ปัญหาและข้อเสนอแนะการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากการศึกษาการประเมินผลการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด โดยทำการวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลให้สอดคล้องกับการศึกษาการประเมินผลการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด ใน 4 ด้าน คือการประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ดังนี้

การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านสถานะแวดล้อมหรือบริบทของการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดว่าควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับและเข้าใจง่ายให้มากขึ้น

ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามนั้นได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ สถานะแวดล้อมหรือบริบทของการศึกษอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประเด็นเรื่อง มีความชัดเจน เหมาะสมใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย นั้นยังไม่เหมาะสม ซึ่งควรปรับปรุงโดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับและเข้าใจง่ายให้มากขึ้น

การประเมินปัจจัยนำเข้า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ของการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัฏธูระเบิด โดยจำแนกกลุ่มให้สอดคล้องกับแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมของบุคลากร ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม ดังนี้

ด้านความพร้อมของบุคลากร

1. เห็นควรให้มีการเพิ่มครูผู้ฝึกต่างหน่วยให้มีจำนวนมากกว่าปัจจุบัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เนื่องจากครูฝึกส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ บางท่านได้รับเชิญจากหน่วยงานภายนอกให้เป็นวิทยากรอยู่เสมอ โดยเฉพาะครูผู้ชำนาญด้านการเก็บกู้วัฏธูระเบิด ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงและได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างประเทศ

2. ควรเชิญครูผู้ฝึกสอนจากต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้

ฝึกอบรม

ผู้วิจัยจึงสรุปความได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งนั้น มีข้อเสนอแนะต้องการอยากให้เพิ่มจำนวนครูฝึกที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ ในการดำเนินการฝึกอบรม

ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม

3. ควรเพิ่มเติมการทดลอง การผสมสารระเบิด ที่สามารถทำขึ้นเองได้

4. ควรเพิ่มการสอนเทคนิคการเก็บกู้ระเบิดแสวงเครื่องต่างๆให้ทันสมัย

5. ควรปรับปรุงการเรียนให้กระชับ

6. ควรเพิ่มวิชาการปฐมพยาบาลและการลำเลียงผู้บาดเจ็บในสถานการณ์ฉุกเฉิน

7. ควรเพิ่มชั่วโมง เกี่ยวกับวิชาการระเบิดแสวงเครื่องให้มากกว่านี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเพิ่มภาคปฏิบัติในหลักสูตร

8. แต่ควรเพิ่มวิชาที่ผู้ฝึกอบรมได้พบกับสถานการณ์จริงในภาคใต้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

9. ควรเพิ่มเนื้อหาให้เข้มข้นเพื่อทันต่อสถานการณ์จริง เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับการเพิ่มควมระมัดระวังสถานที่ที่เป็นจุดคับขัน เช่น มีรถจอดอยู่ข้างทาง บริเวณคอสะพาน เส้นทางจราจรทางเดียว บริเวณที่มีการจราจรติดขัด ช่วงทางโค้ง ทางเบี่ยง หรือบังคับเลี้ยว เป็นต้น โดยให้มีการฝึกภาคสนามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

10. ควรฝึกปฏิบัติการนอกสถานที่ต่างๆบ้าง

ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง มีข้อเสนอแนะต้องการให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม ดังนี้คือการทดลองการผสมสารระเบิดที่สามารถทำขึ้นเองได้ วิชาการปฐมพยาบาลและการลำเลียงผู้บาดเจ็บ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ต้องการให้จัดหลักสูตร

โดยเพิ่มเติมชั่วโมงการฝึกอบรมทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคการเก็บกู้ระเบิดแสวงเครื่องที่ทันสมัย เพิ่มเนื้อหาการฝึกอบรมที่ผู้ฝึกอบรมอาจจะประสบในสถานการณ์การปฏิบัติหน้าที่จริง และต้องการให้มีการฝึกปฏิบัตินอกสถานที่เพื่อให้ความเหมือนจริงในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ต้องการปรับปรุงการฝึกอบรมให้มีความกระชับด้วย

ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม

11. ควรหาเครื่องมือที่ทันสมัยมาเพื่อฝึก
12. ต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรม

ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ต้องการเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการฝึก และเห็นว่าหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรมด้วย

การประเมินกระบวนการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ให้ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการ ของการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด โดยจำแนกกลุ่มให้สอดคล้องกับ แต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม ด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านการวัดและประเมินผลการฝึกอบรม ส่วนด้านการบริหารหลักสูตร ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะ แต่อย่างใด

ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม

1. ควรมีโปรแกรมการเรียนการสอนด้านการดูงานประเทศเพื่อนบ้าน
2. ในหลักสูตรการฝึกปฏิบัติควรเพิ่มเวลาเพื่อให้นักเรียน ได้มีโอกาสศึกษาดูงานพื้นที่จริง
3. การเรียงลำดับเนื้อหาของบทเรียนไม่ตรงกับความเป็นจริง นำเนื้อหาที่ยากมาสอนก่อน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในเนื้อหา
4. ควรเพิ่มการศึกษาดูงานที่กองทัพเรือ เป็น 2 วัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ได้ให้ความสำคัญในเรื่องกิจกรรมการศึกษาดูงาน โดยต้องการดูงานประเทศเพื่อนบ้าน ศึกษาดูงานพื้นที่ปฏิบัติงานจริง เพิ่มการศึกษาดูงานที่กองทัพเรือ และการจัดการเรียนการสอน ต้องการเรียงลำดับเนื้อหาของบทเรียนให้มีความต่อเนื่องและเข้าใจง่ายไม่สับสน

ด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5. ในหลักสูตรการเรียนการสอนไม่ควรมีนักเรียนในแต่ละรุ่นมากเกินไป
6. ในกระบวนการเรียนการสอนควรเลือกบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งก่อน
7. ควรมีการสอบเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม

8. ควรมีคัดเลือกโดยการสอบเพื่อเข้ารับการศึกษา เนื่องจากยังมีผู้ที่ใช้สิทธิในการศึกษาที่ผิดอยู่ เช่น เมื่อจบหลักสูตรไปแล้วไม่ได้นำไปใช้ หรือไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับหน่วยงานเก็บกู้ เช่น ขับรถให้นาย ช่วยราชการต่างๆ ทำให้เสียงบประมาณโดยไม่เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง เห็นว่าผู้เข้ารับการศึกษาจำนวนมากเกินไป ส่วนกระบวนการคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษา ควรเลือกบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ทำลายวัตถุระเบิดก่อน และใช้วิธีการสอบวัดความรู้เพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

9. ควรเพิ่มเนื้อหาในการทดสอบให้มากกว่านี้ ที่ผ่านมาทดสอบเนื้อหาวิชาน้อยมาก

10. ควรเปลี่ยนการสอบประจำปี เป็นการฝึกทบทวนโดยการเรียกตัวแทนแต่ละหน่วยงานมา ทำการทบทวน เพื่อจะได้รับรู้ความชำนาญเพิ่มเติม

11. กระบวนการเรียนการสอนในแต่ละรุ่นควรมีการทบทวนความรู้ทุกปีโดยใช้ระยะเวลาการศึกษาทบทวนในช่วงเวลาสั้นๆ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง โดยใช้เวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันในขณะนั้น เพื่อพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญและเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเป็นในทิศทางเดียวกัน

ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ต้องการให้เพิ่มเนื้อหาวิชาในการทดสอบเพื่อวัดผลในระหว่างการฝึกศึกษาให้มากขึ้น และเปลี่ยนการสอบประเมินผลประจำปี เป็นการฝึกทบทวนความรู้ในทุกๆปี อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง โดยใช้เวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์

การประเมินผลผลิต ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการประเมิน เกี่ยวกับ ผลผลิตการศึกษาหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด ว่าผู้ได้รับการศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้จริง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างถูกต้อง และได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์กับผู้ร่วมงาน ทำให้ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามีประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนทั่วไปอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ ผลผลิตของการศึกษา หลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิด ด้านคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้สำเร็จการศึกษา นั้นว่ามีความเหมาะสม

5.2 การอภิปรายผล

5.2.1 อภิปรายผลการประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท

จากการศึกษา การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท การศึกษา หลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าผลการประเมิน ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก โดยผลการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

มีความเหมาะสม ทันสมัยกับสภาพสังคมหรือสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งอภิปรายผลได้ว่า ในการกำหนด วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม หลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดของกองสรรพาวุธ มาจากข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการในขั้นตอนแรก ซึ่งเป็นสิ่งที่จะนำมาใช้ในการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่เป็นเสมือนเข็มทิศสำหรับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม และยังเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการประเมินผลโครงการฝึกอบรมอีกด้วย ดังนั้น ผู้รับผิดชอบงานฝึกอบรม จึงเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการฝึกอบรมต่อการพัฒนาบุคลากร มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม รวมทั้งมีความ เชื่อว่าการฝึกอบรมนั้นเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาบุคลากร และนำไปสู่การปรับปรุงการ บริหารให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ อาชวัน วายวานนท์ และวินิต ทรงประทุม (2520) ที่ได้ให้ความหมายของการประเมินผลโครงการฝึกอบรมไว้ว่า หากมอง การบริหารงานฝึกอบรมในรูประบบแล้ว การประเมินผลโครงการฝึกอบรม หมายถึง การที่ตัวระบบเองถูก นำมาพิจารณาและประเมิน เพื่อให้แน่ใจว่าเนื้อหา ลำดับ กลยุทธ์ เจ้าหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์และเอกสารเกี่ยวกับการฝึกอบรมต่างๆ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เหมาะสมกับ ผู้เข้าอบรม และได้ทำงานต่างๆ ตามที่กำหนดไว้จริงๆหรือไม่ และติดตามผลการอบรม ซึ่งหมายถึง การทำให้ระบบการฝึกอบรมสมบูรณ์ด้วยการติดตามผลผู้สำเร็จการอบรมไปแล้ว เพื่อให้ทราบผล พิสูจน์อันแท้จริงของประสิทธิผลของระบบการฝึกอบรมและพัฒนา โดยการวัดคุณภาพของผล การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการอบรม และยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุพัตรา สันติกรภาพ (2549) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรม อุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยจากการศึกษาพบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน ความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ทิศทางการพัฒนาประเทศ ความต้องการของผู้เรียน และการนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร มีความเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วิโรจน์ วังแก้วศิริ (2549) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมนักเรียนนักทำลายใต้น้ำจู่โจมชั้นต้น หน่วยสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ จากผลการศึกษาพบว่า จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร จำนวนเวลาฝึกอบรมตามโครงสร้างรายวิชา โครงสร้างเนื้อหา ภาคทฤษฎี และการคัดเลือก บุคคลเข้ารับการฝึกอบรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรภาคปฏิบัติ เทคนิคการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมาก

ส่วนผลการประเมิน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม ใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย ซึ่งประเด็นนี้ ในการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ การฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง ก็ให้ข้อเสนอแนะในทิศทางเดียวกันอีกด้วย ว่าควรปรับปรุงให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับและเข้าใจง่ายให้มากขึ้น

ผู้วิจัยจึงอภิปรายได้ว่า การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายสำหรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตีความ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรผิดเพี้ยน ก็อาจทำให้การปฏิบัติตามแผนการฝึกอบรมนั้นไม่ บรรลุกับเจตนารมณ์อย่างแท้จริงของผู้กำหนดวัตถุประสงค์ขึ้นมาได้ อีกทั้งภาษานั้นควรกระชับ และเข้าใจง่าย ไม่ควรใช้คำศัพท์วิชาการเฉพาะทาง เพราะผู้ใช้หลักสูตรนั้น อาจไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในความรู้ด้านทฤษฎี เรื่องการทำลายวัฏระเบิดเนื่องจากอาจไม่ได้เคยได้รับการฝึกอบรมความรู้ด้าน นี้มาก่อนเลย

5.2.2 อภิปรายผลการประเมินปัจจัยนำเข้า

จากการศึกษาการประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัฏระเบิดของ กองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า ในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน สามารถอภิปรายผลโดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังต่อไปนี้

ปัจจัยนำเข้า ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม โดยผลการประเมินข้อที่มีความสำคัญในระดับสูงสุด คือ เนื้อหาของแต่ละรายวิชาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก สามารถอภิปรายผลได้ว่า เนื่องจากหลักสูตรการทำลายวัฏระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีกรอบแนวทางหรือแผนที่หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ รับผิดชอบฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในหลักสูตรนี้ ดังนั้นผู้จัดทำจำเป็นต้องศึกษาข้อมูล อย่างกว้างขวาง เพื่อจะได้นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย สมรรถนะ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาในแต่ละกลุ่มการเรียนรู้ เมื่อจัดทำหลักสูตร เสร็จเรียบร้อยแล้วผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องประเมินผลหลักสูตรที่ตนสร้างขึ้นว่าหลักสูตรนั้นเป็น หลักสูตรที่ดี ไม่ดี มีจุดเด่นและจุดด้อยตรงไหน หากพบว่าหลักสูตรประสบกับปัญหาหลังจากที่ได้ ทดลองใช้หลักสูตรไปแล้ว ผู้จัดทำหลักสูตรจำเป็นต้องประเมินหลักสูตรนั้นอีกครั้งหนึ่งหรือหลาย ครั้ง เพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรที่จัดทำให้ดีขึ้น เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงาน ได้จริง ดังทฤษฎีของไทเลอร์ (Tyler, 1949 : 1) ที่ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของนักพัฒนาหลักสูตรว่า ควรกำหนดจุดประสงค์ทั่วไป (General Objectives) โดยศึกษาข้อมูล 3 แหล่ง คือ เนื้อหาวิชา จากผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลผู้เรียนและข้อมูลสังคม จุดประสงค์ทั่วไปนี้จะ เป็นจุดประสงค์ชั่วคราว (Tentative Objectives) จากจุดประสงค์ชั่วคราวจะถูกกลั่นกรอง จากข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษา ปรัชญาสังคม ที่สถานศึกษายึดถืออยู่ และด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งจะตัดทอนจุดประสงค์ที่ไม่ จำเป็นออก และทำให้จุดประสงค์มีความชัดเจนขึ้น จุดประสงค์ที่ได้นี้จะเป็นจุดประสงค์ที่แท้จริงใน การพัฒนาหลักสูตร จากนั้นจึงเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หรือประสบการณ์ทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้น การนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมาใช้จะต้องมี การเลือกหรือปรับใช้ให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงของชีวิตและสังคมของผู้ใช้ด้วย

ซึ่งประเด็นนี้ ในการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะจากการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยต้องการให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม ดังนี้ คือ การทดลองการผสมสารระเบิดที่สามารถทำขึ้นเองได้ วิชาการปฐมพยาบาลและการลำเลียง ผู้บาดเจ็บในสถานการณ์ฉุกเฉิน ต้องการให้จัดหลักสูตรโดยเพิ่มเติมชั่วโมงการฝึกอบรมทั้งด้านทฤษฎี และการปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคการเก็บกู้ระเบิดแสวงเครื่องที่ทันสมัย เพิ่มเนื้อหาการฝึกอบรมที่อาจจะ ประสบในสถานการณ์การปฏิบัติหน้าที่จริง และต้องการให้มีการฝึกปฏิบัตินอกสถานที่เพื่อให้ความเสมือนจริงในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ต้องการปรับปรุงการเรียนให้กระชับด้วย ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลได้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้นมีความต้องการที่จะฝึกฝนและพัฒนาตนเอง ให้มีความเตรียมพร้อม ก่อนไปปฏิบัติภารกิจจริง ดังนั้นผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมควรตระหนักถึงความสำคัญ และพัฒนาเนื้อหาของแต่ละรายวิชาให้มีความทันสมัยต่อสถานการณ์และเทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อีกทั้งควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสมือนกับสภาพการทำงานจริงมากที่สุดด้วย อันจะทำให้ผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานในอนาคต

ปัจจัยนำเข้า ด้านความพร้อมของบุคลากร โดยผลการประเมิน ในข้อที่มีความสำคัญ ในระดับสูงสุดคือ อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่าการจัดโครงการฝึกอบรมจะส่งผลและเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับองค์การหรือหน่วยงาน ได้เพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่มีต่องานของบุคลากรผู้รับผิดชอบจัดการ ฝึกอบรมเป็นสำคัญ หากจะให้ได้สามารถปฏิบัติงานด้านการบริหารงานฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือไปจากจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการ ฝึกอบรม และหลักการบริหารงาน ฝึกอบรมแต่ละขั้นตอนแล้ว ผู้รับผิดชอบงานฝึกอบรม ควรจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์แขนงต่างๆ อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมยังจำเป็นที่ จะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ทั้งด้านการเขียนและการพูดในที่ชุมนุมชน ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกับกลุ่มผู้เข้าอบรม และประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุพัตรา สันติภราภ (2549) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากผลการศึกษาพบว่า การประเมินหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้น ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ด้านวุฒิการศึกษาอยู่ในลำดับขั้น A ตำแหน่งทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น D ผลงานทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น A ภาระงานของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรมีความเหมาะสม ทรัพยากรในการดำเนินการมีความเพียงพอ คุณภาพและ มีความสะดวกในระดับมาก ส่วนการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านความพร้อมของบุคลากร โดยผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุด นั้นอาจารย์มีจำนวน เพียงพอกับรายวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และในการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะจากการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งได้ให้

ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับเรื่องบุคลากรด้านครูฝึก ว่าต้องการอยากให้มีการเพิ่มจำนวนครูฝึกที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ ในการดำเนินการฝึกอบรม ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลได้ว่าอาจารย์และครูฝึกนั้น เป็นบุคลากรที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาคทฤษฎี ส่วนครูฝึกนั้นเป็นผู้ทำการฝึกทักษะการปฏิบัติงานแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติหน้าที่จริง และถ่ายทอดประสบการณ์อันเป็นสิ่งที่แต่ละคนได้เรียนรู้มาไม่เหมือนกัน การที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการเพิ่มจำนวนอาจารย์และครูฝึกที่มีความรู้และมีประสบการณ์นั้น แสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความต้องการอยากได้รับความรู้ทางวิชาการที่ดีขึ้น มีการพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนประสบการณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่จริง ดังนั้นผู้รับผิดชอบการฝึกอบรมควรตระหนักถึงความสำคัญในการสรรหาอาจารย์ผู้สอนให้มีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถสูง เพื่อถ่ายทอดความรู้ในภาคทฤษฎี และสรรหาครูฝึกที่มีความสามารถ มีทักษะที่ดีและมีประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อทำการฝึกอบรมผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต่อไป

ปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม โดยผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ มีตำรา เอกสารวิชาการ แหล่งข้อมูลประกอบการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า ในการตัดสินใจใช้หลักสูตรหลังจากเลือกรูปแบบของหลักสูตร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้ออำนวยต่อการฝึกการอบรมจะเป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้น ครูผู้สอนซึ่งได้วางแผนและจัดทำแผนการสอนในรูปแบบต่างๆ โดยเลือกวิธีการสอนและวัสดุสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่ได้กำหนดไว้ เพื่อตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียนตามสภาพการณ์ของสังคมปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดทางทฤษฎี โดยมีขั้นตอนหลักในการพัฒนาหลักสูตรคือ ศึกษาความต้องการของผู้เรียน สังคม ชุมชน เนื้อหาวิชา รวมทั้งปรัชญาทางการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา รวมทั้งกฎเกณฑ์ข้อระเบียบต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนการศึกษาสภาพทั่วไปก่อนการพัฒนาหลักสูตร และกำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร การจัดเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถนำหลักสูตรไปใช้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของเสนห์จู้ยโต (2546 : 22-23) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการฝึกอบรมที่จะสามารถเอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม ได้แก่ องค์ประกอบด้านจุดเน้นสำคัญ 5 ประการ คือ ประการแรก มุ่งเน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยมีความเชื่อว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ โดยเฉพาะการฝึกอบรมผู้ใหญ่นั้นจะต้องให้เกียรติให้ความสำคัญ จึงจะเกิดการยอมรับ และการศรัทธาต่อการฝึกอบรมซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของการเรียนรู้แนวใหม่ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประการที่สอง มุ่งเน้นการใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย หมายความว่าวิทยากร

ไม่จำเป็นต้องบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอโดยใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลายอย่าง เช่น ใช้การฝึกปฏิบัติจริง การใช้กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติการสาธิต การสร้างสถานการณ์จำลอง เกมส์และกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น ประการที่สาม มุ่งเน้นการใช้สื่อประสม ควรจะใช้สื่อวีดิทัศน์ เทปเสียง สไลด์หรือคอมพิวเตอร์มาใช้ในการฝึกอบรมมากขึ้น และใช้ลักษณะที่ไม่ซ้ำกันจนเกิดความเบื่อหน่าย ประการที่สี่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่มีความสนใจเรียนไม่เกิน 30 นาที นอกจากการเน้นกิจกรรมหรือใช้เกมส์เข้าแทรกเพื่อกระตุ้นความสนใจ ควรพิจารณาในทฤษฎี บรรยากาศของการฝึกอบรมทางกายภาพอย่าให้ซ้ำจำเจ เช่น มีการเปลี่ยนผั่งที่นั่ง ใช้ห้องประชุมย่อย รวมทั้งสร้างบรรยากาศทางจิตใจให้เกิดความอบอุ่นเป็นกันเอง และประการที่ห้า มุ่งเน้นการสร้างทีมงานของคณะวิทยากรและผู้จัดการฝึกอบรม ถ้าเป็นทีมเดียวกันจะทำให้เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกันและสามารถเชื่อมโยงต่อกันได้

ส่วนการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม โดยผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุด นั่นคืออาคารที่พักของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาคทฤษฎี มีจำนวนเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และผู้วิจัยยังได้สังเกตผลการประเมินในด้านนี้ซึ่งอยู่ในระดับคะแนนที่ใกล้เคียงกัน คือ อาคารที่พักของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาคทฤษฎี มีสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ห้องเรียนในภาคทฤษฎีมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการฝึกอบรม นั้นพบว่าล้วนแต่เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรมในด้านอาคารสถานที่ ทั้งสิ้น ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลได้ว่า ตามสภาพความเป็นจริง สถานที่พักและห้องเรียนในการฝึกอบรมภาคทฤษฎี นั้นใช้อาคารสถานที่ในที่ตั้งของกองสรรพาวุธ สำนักงานส่งกำลังบำรุง ซึ่งมีบริเวณพื้นที่ที่คับแคบ และยังประกอบด้วยอาคารที่สร้างแล้วเสร็จมานาน จึงมีสภาพเก่าชำรุดทรุดโทรม เห็นควรให้มีการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ดังกล่าวขึ้น เพื่อให้การฝึกอบรมในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมมากขึ้น ซึ่งประเด็นเดียวกันนี้ ในการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะจากการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งก็ได้ให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า มีต้องการเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการฝึก และหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรมด้วย ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ผู้รับผิดชอบการฝึกอบรม ควรตระหนักว่าปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินการฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงต้องทำการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยหากมีความต้องการทรัพยากรด้านใดๆเพิ่มเติม ก็ควรร้องขอและเสนอความต้องการไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจตัดสินใจให้ทันทั่วทั้ง

5.2.3 อภิปรายผลการประเมินกระบวนการ

จากการประเมินกระบวนการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเปิดของกองสรรพากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า การประเมินกระบวนการฝึกอบรมในแต่ละด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถอภิปรายผลโดยเรียงตามอันดับความสำคัญได้ดังต่อไปนี้

กระบวนการ ด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า ผลการประเมินที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าต้องมีสุขภาพ แข็งแรง ประสาทสัมผัสดี พร้อมรับการฝึก ผ่านหลักเกณฑ์การทดสอบร่างกายนั้น มีความเหมาะสม และการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าต้องมีความประพฤติและระเบียบวินัยที่ดีนั้น มีความเหมาะสม โดยผลการประเมินมีสัดส่วนเท่ากัน คืออยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลได้ว่า การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรง ประสาทสัมผัสดี พร้อมรับการฝึก และต้องผ่านหลักเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพทางกาย นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการปฏิบัติการกิจของเจ้าหน้าที่ทำลายวัชวัชระเปิด ต้องอยู่ในภาวะที่เสี่ยงอันตรายรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ผู้ก่อเหตุมักมีกลยุทธ์ต่าง ๆ นานาที่จะลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน อาทิ การวางระเบิดหลอกล่อจำนวนหลายลูก การซุ่มโจมตี ฯลฯ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ทำลายวัชวัชระเปิด ซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญที่ต้องแก้ไขเหตุวิกฤต การณ์ดังกล่าว เพื่อลดอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนและทรัพย์สินแล้ว ยังต้องมีความระมัดระวัง และรู้จักการเอาตัวรอด เพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตตนเองและผู้ร่วมงาน จึงจำเป็นต้องมีสุขภาพที่ แข็งแรง ประสาทสัมผัสดี อยู่ในมาตรฐานที่เหมาะสมด้วย

และผลการประเมินในประเด็นการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าต้องมีความประพฤติและระเบียบวินัยที่ดีนั้น ว่ามีความเหมาะสม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กระบวนการคัดเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ทำลายวัชวัชระเปิดนั้น จะต้องตระหนักถึงความประพฤติ และระเบียบวินัย รวมถึงศีลธรรมของบุคคลดังกล่าวด้วย เพราะวิชาความรู้ด้านวัชวัชระเปิดเปรียบเหมือนดาบสองคม หากนำไปใช้ในทางปฏิบัติหน้าที่ ก็จะมีคุณประโยชน์มหาศาล แต่ถ้านำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด เช่น ผู้สำเร็จการฝึกอบรมนำความรู้ไปก่อเหตุอาชญากรรมเสียเอง หรือไม่รักษาความลับทางราชการ นำความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย ก็จะเป็นสิ่งที่มีโทษอย่างมหันต์เช่นกัน ดังนั้นจึงต้องมีการระบบกลั่นกรองบุคคลที่จะเข้ามาฝึกอบรมอย่างรัดกุมด้วย และยังมีผลการศึกษาจากการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะจากการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ก็ได้ให้ความเห็นด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพิ่มเติมว่าควรเลือกบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำลายวัชวัชระเปิดก่อน และใช้วิธีการสอบวัดความรู้เพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ซึ่งจากผลการศึกษาทั้งหมดในข้างต้น เกี่ยวกับ วิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้วิจัย จึงมีความเห็นว่า ควรมีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนการพิจารณากลั่นกรอง ความประพฤติและระเบียบวินัยจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด เสียก่อน และเพิ่มวิธีการคัดเลือกที่เป็น

ธรรม โดยจัดให้ทดสอบความรู้วิชาการ ทำให้ได้คนที่มีความรู้พื้นฐานพอสมควรเข้ามาก่อน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำลายวัฏธนะเบ็ดอยู่แล้ว และได้กลุ่มผู้ที่มีความสนใจอยากมาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ทำลายวัฏธนะเบ็ดจริงๆ จากนั้น จัดให้มีการทดสอบร่างกายเพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับฝึกอบรมที่มีสภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้

ต่อมาในการศึกษาการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม พบว่า ผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุด คือ ด้านจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก กอปรกับจากการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามก็ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนมากเกินไป เช่นกัน ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลและมีความเห็นว่า ตามข้อเท็จจริงนั้น การกำหนดจำนวนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้น เป็นดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาในการตัดสินใจ โดยมีความเกี่ยวเนื่องกับงบประมาณที่กองสรรพาวุธได้รับจัดสรร ซึ่งในแต่ละปีจะเปิดรับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรมในจำนวนที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอความเห็น ว่าควรกำหนดจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไม่ควรเกิน 40 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่มากจนเกินไป และการแบ่งในการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มละ 4 คน เพื่อเป็นไปตามรูปแบบการทำงานในการปฏิบัติหน้าที่จริงของเจ้าหน้าที่ทำลายวัฏธนะเบ็ด ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและเพื่อจะได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สร้างความรู้ได้เหมาะสมกับเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด

และจากการศึกษา การประเมินกระบวนการฝึกอบรม ด้านวิธีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยผลการประเมินในข้อที่มีความสำคัญในระดับต่ำสุดอีกข้อก็คือ การให้สตรีมีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวนี้ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะกระแสของสังคมโลกในยุคปัจจุบันนี้ ให้การยอมรับและเปิดโอกาสในเรื่องสิทธิความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางเพศระหว่างเพศชาย และเพศหญิง จากเดิมในอดีตผู้หญิงมิได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพบางอาชีพ หรือมีบทบาททางสังคมเท่าใดนัก อาจเป็นเพราะด้วยทัศนคติเชิงลบในเรื่อง ข้อจำกัดด้านความสามารถในการตัดสินใจ ข้อจำกัดด้านความแข็งแรงและสรีระของร่างกาย และทัศนคติเรื่องความไม่เสมอภาคทางเพศในอดีต จะเห็นว่าไม่มีผู้หญิงประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยงอันตราย ได้แก่ ทหารที่ทำหน้าที่ในการรบ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายปฏิบัติการ นักบิน ฯลฯ แต่ในปัจจุบันผู้หญิงนั้นมีบทบาทมากขึ้น และบางส่วนเริ่มเข้ามาประกอบอาชีพดังกล่าวได้อย่างทัดเทียมผู้ชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ก็ได้ให้โอกาสและมอบนโยบายด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยริเริ่ม การรับผู้หญิงเข้าฝึกอบรมและปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเสี่ยงอันตรายได้ทัดเทียมผู้ชาย เช่น โครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจหญิง การเปิดโอกาสให้ตำรวจหญิงทำหน้าที่ในสายงานปราบปราม จราจร สืบสวน และที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ การเปิดโอกาสให้ตำรวจหญิงเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการทำลายวัฏธนะเบ็ดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้สามารถบรรจุแต่งตั้งใน

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำลายวัตถุระเบิดได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อหาคำตอบจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว เช่น บทบาทและความจำเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง ในการปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด นั้นเป็นอย่างไรบ้าง ความเหมาะสมของการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ฯลฯ เพื่อจะได้นำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต่อไป

กระบวนการ ด้านการบริหารหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ผลการประเมินที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดคือ การให้ความเสมอภาคในการปกครองบังคับบัญชาแก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายผลได้ว่า การดำเนินการฝึกอบรม ผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรม รวมถึงครูฝึกได้วางตน และดำเนินการปกครองผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมองค์กรของตำรวจ ทหาร ในการฝึกหลักสูตรการปฏิบัติงานทางยุทธวิธี ซึ่งมีความเสี่ยงอันตราย หรือหลักสูตรที่มีการทำงานกันเป็นทีม จะมีการปลุกฝังเรื่องการเคารพ เชื่อฟังครูฝึก และมีการสร้างความเสมอภาคระหว่างกัน หากผู้เข้ารับการอบรมกระทำสิ่งใดผิดพลาดในระหว่างการฝึกอบรมหรือมีการปฏิบัติผิดกฎระเบียบขึ้น ก็ต้องมีการวางกฎเกณฑ์ในการลงโทษและการอบรมสั่งสอนอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติว่าผู้ฝึกอบรมนั้นๆมียศ ตำแหน่ง อายุ หรือมีความสนิทชิดเชื้อกับครูฝึกอย่างไร เพราะการฝึกอบรมในหลักสูตรที่มีความเสี่ยงอันตรายนั้น อาจเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดได้โดยง่าย ซึ่งผู้รับผิดชอบการฝึกอบรม และครูฝึกจะต้องรับผิดชอบในเรื่องความเสี่ยงที่เกิดขึ้น หากเกิดข้อผิดพลาดใดๆ ในระหว่างการฝึกอบรม จึงต้องมีการวางมาตรฐาน การปกครองผู้ฝึกอบรมอย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีและเป็นการสร้างวัฒนธรรมที่เอื้ออำนวยให้การดำเนินการฝึกอบรม เพื่อให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การบริหารหลักสูตรฝึกอบรมยังต้องดำเนินการตามแผนการที่ได้ เตรียมไว้ นับตั้งแต่ วันแรกจนถึงวันสุดท้ายของการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมการก่อนการฝึกอบรม การดำเนินการระหว่างการฝึกอบรม การดำเนินภายหลังสิ้นสุดการฝึกอบรม อาทิเช่น การลงทะเบียนและพิธีเปิดฝึกอบรม การปฐมนิเทศ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับทราบถึงภาพรวมของหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาและดูงานนอกสถานที่ กิจกรรมด้านสังคมและนันทนาการกิจกรรมละลายพฤติกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกันและกับเจ้าหน้าที่หลักสูตรฝึกอบรม กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกอบรม การอยู่ร่วมกัน วิทยากรดำเนินการฝึกอบรมตามกำหนดการและแผนการสอนที่เตรียมไว้ ผู้ประสานงานการฝึกอบรมต้องคอยอำนวยความสะดวกแก่ วิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องฝึกอบรม โสตทัศนอุปกรณ์ การแจกเอกสารประกอบการฝึกอบรมและเก็บรวบรวมแบบฟอร์มประเมินผล การสังเกต และคอยแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อรอนงค์ มากจันทร์ (2555) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมิน โครงการพัฒนา

บุคลากรท้องถิ่น หลักสูตรนักพัฒนาชุมชน โดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยศิลปากร กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลการวิจัย พบว่า การประเมินด้าน กระบวนการดำเนินงาน โครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดดำเนินการฝึกอบรม และด้านการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

กระบวนการ ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม พบว่า ผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ระดับสูงสุดคือ อาจารย์มีทักษะในการใช้สื่อประกอบการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถอภิปรายผลได้ว่า ในกระบวนการฝึกอบรม การคาดถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึกอบรมต่อการนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดทำโครงการฝึกอบรมที่มีวิธีการถูกต้องและเหมาะสม จึงต้องมีกิจกรรมต่อเนื่องสนับสนุนหลังการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจินดา เนื่องจางงค์ และคณะ (2554) ที่ศึกษาการประเมินผลการฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยใช้วิธีประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ของ เดเนี่ยลแอล สดพ์เฟิลบีม ผลการวิจัยปรากฏว่า กระบวนการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก วิทยากรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายขอบข่ายและกิจกรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอาจารย์และผู้เรียนมีกิจกรรมฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการนำไปพัฒนาการประกอบอาชีพ มีการเปิดโอกาสให้ฝึกทักษะด้วยตนเอง มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามถึงความรู้ในการอบรมและมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเวลา

กระบวนการ ด้านการวัดและการประเมินผลการฝึกอบรม พบว่า ผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุดคือ การจัดให้มีการทดสอบ ประเมินผลผู้ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลาวัตุระเบ็ด ปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถอภิปรายผลได้ว่า การวัดและการประเมินผลการฝึกอบรมเป็นการดำเนินการเพื่อประเมินว่าในการดำเนินการทุกขั้นตอนนับตั้งแต่การหาความจำเป็นในการฝึกอบรมที่ได้มานั้นถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ หลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างและพัฒนาขึ้นมาั้นเหมาะสมหรือไม่ รวมทั้งการจัดดำเนินการมีความเหมาะสมประการใด การประเมินจะต้องพิจารณา โดยยึดถือตามจุดมุ่งหมายการฝึกอบรมเป็นประการสำคัญคือ การที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการทำงานดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้นหรือไม่ หากผลการประเมินพบว่าในการฝึกอบรมมีปัญหาข้อบกพร่อง ก็สมควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เหมาะสมและคุ้มค่ากับงบประมาณและระยะเวลาที่ต้องใช้ อีกทั้งมีการรายงานผลการประเมินต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อรับการพิจารณาตกลงใจต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของวิโรจน์ วังแก้วหิรัญ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม

นักเรียนนักทำลายใต้น้ำจู่โจมชั้นต้น หน่วยสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ ผลการศึกษาพบว่า การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมาก

และยังมีผลการศึกษจากการรวบรวมข้อเสนอแนะจากการฝึกอบรม ผู้ตอบแบบสอบถาม บางส่วน ได้ให้ความเห็นว่าต้องการเปลี่ยนการสอบประเมินผลประจำปี เป็นการฝึกทบทวนความรู้ใน ทุกๆปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยใช้เวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยก็มีความเห็นสอดคล้องต้องกัน ในบางส่วนของ ควรมีการฝึกทบทวน และอบรมสัมมนาแก่ผู้ที่สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรนี้ไปแล้ว เป็นประจำ อย่างต่อเนื่องปีละ 1 ครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ ทำลายวัตถุระเบิด เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน อีกทั้งร่วม ศึกษาบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติงาน อันเป็นการเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ และเห็น เพิ่มเติมว่า อาจจัดให้มีการทดสอบประเมินผลประจำปีสำหรับผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด ในคราวเดียวกันกับการฝึกอบรมทบทวนเลขก็ได้ เพื่อเกิดความคุ้มค่าด้านงบประมาณและความ สะดวกในการจัดสรรเวลาของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด

5.2.4 อภิปรายผลการประเมินผลผลิต

จากการประเมินผลผลิตของการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัตถุระเบิดหลักสูตร การทำลายวัตถุระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ผลการประเมินที่มีความ สำคัญอยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีความสามารถในการเก็บกู้ ทำลายวัตถุระเบิด และวิธีการทำให้ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อหนึ่งคือ เพื่อต้องการให้ข้าราชการตำรวจ ได้มีความรู้ความสามารถในการตรวจค้น เก็บกู้และ ทำลายเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด สามารถจดจำพิสูจน์ทราบทำให้ปลอดภัย ลดอันตรายในการเก็บ กู้ ขนย้ายเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดขั้นสุดท้ายได้ และสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดที่มีคุณภาพ ซึ่งแนวคิดการประเมินผลผลิตที่ได้จากการดำเนินการ ฝึกอบรม นั้นเป็นการประเมินว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ้มค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ แล้วมุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนด ไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจ ยุติ ปรับปรุง หรือดำเนินการฝึกอบรมต่อไป โดยการประเมินผลผลิตจะทำการประเมิน 2 ขั้นตอน คือประเมินผล ทันทีที่สิ้นสุดโครงการเรียกว่าการประเมินผลลัพท์ และประเมินผลกระทบของโครงการทั้งด้านบวก และลบ สอดคล้องกับการศึกษาของสุพัตรา สันติภราภพ (2549) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมิน หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิต ระดับผลการเรียนเฉลี่ยของมหาบัณฑิตส่วน ใหญ่เท่ากับหรือมากกว่า 3.25 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจัดอยู่ในลำดับชั้น C คุณลักษณะและ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ จินดา เนื่องจำนงค์ และคณะ (2554) ศึกษาการประเมินผลการฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นในผลผลิตของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้อบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ผู้อบรมสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากฐานการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อบรมสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมในครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนากับอาชีพที่ประกอบอยู่ในปัจจุบัน ได้ผลและประโยชน์ที่ได้จากการอบรม ผู้อบรมสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในชุมชนที่อาศัยอยู่ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อรอนงค์ มากจันทร์ (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมิน โครงการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น หลักสูตรนักพัฒนาชุมชนโดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยศิลปากร กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จากผลการศึกษาพบว่า การติดตามผลโครงการ ผู้ผ่านการอบรมมีการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมการทำงาน และผู้นำชุมชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของผู้ผ่านการอบรม อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากการศึกษา การประเมินผลผลิตของการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชธุระเบิด ผลการประเมินที่มีความสำคัญอยู่ในระดับต่ำสุดคือ ผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีความสามารถในการปฏิบัติการค้นหา พิสูจน์ทราบ วัชธุระเบิด ผู้วิจัยอภิปรายได้ว่า ตามข้อเท็จจริงในการปฏิบัติการค้นหา พิสูจน์ทราบ วัชธุระเบิด จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการจดจำ ชนิด ประเภท ลักษณะ ของระเบิดแบบมาตรฐาน ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก แบ่งการผลิตเป็นหลายประเภท และหลายรุ่น ตามแต่บริษัทหรือประเทศที่ทำการผลิต อีกทั้งลักษณะและระบบการทำงานของระเบิดแบบแสวงเครื่องนั้นก็มีความหลากหลาย ซับซ้อนต่างกัน ไป และการฝึกปฏิบัติในการอบรมนั้น ครูฝึกได้มีการจำลองสภาพให้เสมือนกับการปฏิบัติหน้าที่จริง ซึ่งเจ้าหน้าที่ทำลายวัชธุระเบิดอาจพบวัชธุระเบิดในสภาพที่ต่างกันไป ซึ่งอาจเป็นการตรวจพบวัชธุระเบิดที่อยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์หรือมีอุปสรรคที่ไม่อาจเห็นองค์ประกอบและลักษณะของวัชธุระเบิดที่ครบถ้วนได้ การปฏิบัติการค้นหา พิสูจน์ทราบ วัชธุระเบิดนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญอย่างยิ่ง ผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อเป็นการช่วยให้การฝึกอบรม และการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างสะดวกขึ้น จึงควรพัฒนาระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลวัชธุระเบิดมาตรฐาน และรวบรวมข้อมูลลักษณะวัชธุระเบิดแบบแสวงเครื่อง ให้เป็นระบบง่ายต่อการสืบค้นและสร้างสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาในระหว่างการฝึกอบรม และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับและเข้าใจง่าย ให้มากขึ้น

2. ควรพัฒนาเนื้อหาของแต่ละรายวิชาให้มีความทันสมัยต่อสถานการณ์และเทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติให้เสมือนกับสภาพการทำงานจริงมากที่สุด อันจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

3. ควรให้ความสำคัญในการสรรหาอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถที่ดี และการสรรหาครูฝึกที่มีความสามารถ ทักษะที่ชำนาญ และมีประสบการณ์หลากหลาย

4. ควรปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ สาธารณูปโภค ในการฝึกอบรมในภาคทฤษฎี และหากมีความต้องการงบประมาณ หรือทรัพยากรใดๆเพิ่มเติม ควรร้องขอและเสนอความต้องการไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อตัดสินใจต่อไป

5. ควรมีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนการพิจารณาก่อนการสมัคร ความประพฤติและระเบียบวินัยจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด เสียก่อน และเพิ่มวิธีการคัดเลือกที่เป็นธรรม ประการแรก คือ เลือกผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำลายวัฏธูระเบิดอยู่แล้วก่อน ประการที่สอง คือ จัดให้มีทดสอบความรู้วิชาการ และการทดสอบร่างกาย เพื่อคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ วิชาการที่เหมาะสม และมีสภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้

6. จำนวนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตร ไม่ควรเกินรุ่นละ 40 คน และแบ่งการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มละ 4 คน เพื่อเป็นไปตามรูปแบบการทำงานในการปฏิบัติหน้าที่จริงของเจ้าหน้าที่ทำลายวัฏธูระเบิด ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเพื่อจะได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สร้างความรู้ได้เหมาะสมกับเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด

7. ควรมีการฝึกทบทวนเจ้าหน้าที่ทำลายวัฏธูระเบิดเป็นประจำอย่างต่อเนื่องปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อีกทั้งร่วมศึกษาบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ลดข้อผิดพลาดในการทำงาน และอาจจัดให้มีการทดสอบประเมินผลประจำปี ในคราวเดียวกันเลยก็ได้

8. ควรพัฒนาระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลวัฏธูระเบิด เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้ต่อยอด โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ศึกษาเรื่องการประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิด เช่น หลักสูตรทบทวนการทำลายวัชวัชระเบิด หลักสูตรเจ้าหน้าที่ตรวจค้นวัชวัชระเบิด หลักสูตรการสืบสวนหลังเหตุระเบิดฯลฯ
3. ศึกษาการประเมินผลการฝึกอบรมการทำลายวัชวัชระเบิดของกองสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปรียบเทียบกับการฝึกอบรมของหน่วยอื่นๆ
4. ศึกษาเรื่อง ความผิดพลาดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทำลายวัชวัชระเบิด
5. ศึกษาเรื่อง บทบาทและความจำเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงในการปฏิบัติงานทำลายวัชวัชระเบิด ความเหมาะสมของการฝึกอบรมหลักสูตรการทำลายวัชวัชระเบิดสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved